

M-N

maar	: Yanardağdan kaynaklanan gaz patlamalarıyla oluşmuş çanak ya da çukurlar.
magmatik kayaç	: Yüksek sıcaklıktaki silikat eriyiği, silikat kristalleri ve gazdan oluşan magma malzemesinin, yer kabuğunun derinliklerinde veya yeryüzünde soğuyarak katılaşmasıyla oluşmuş, yer kabuğunun yaklaşık olarak %65'ini oluşturan kayaçlar.
manto	: Yer kabuğu içerisinde üretilen ısı sonucunda yoğunluğu değişen büyük kütlelerin düşey ve yanal yönlerdeki hareketlerinin gerçekleştiği yer katmanı.
marn	: Çok ince taneli, killi, kalkerli tortul kayaç.
medeniyet	: Bir ulusun ya da toplumun düşünsel ve sanatsal yaşamıyla elde ettiği düzey, maddi ve manevi varlıkların tümü.
nükleer santral	: Isı ya da elektrik enerjisini radyoaktif elementler kullanarak bir ya da aynı alandaki birkaç nükleer reaktörle üreten santral.

O-P

oba	: Anadolu göçebeliğinde ailelerin çadırlarıyla konakladığı yer ve burada konaklayan göçebe topluluğu.
okyanus çukuru	: 3.000-4.000 metre derinlikten 6.000-7.000 metre derinliğe kadar devam eden deniz dibi çukuru.
okyanusal kabuk	: Okyanus tabanlarında olan silisyum ve magnezyum bakımından yoğun olan bazaltik yer kabuğu.
optimizasyon	: Belirli bir amaç fonksiyonunun en düşük ya da en yüksek değerlerini elde etmek için ilgili tüm değişkenlerin değerlerini tanımlı bir aralıkta seçerek bir problemi inceleme ya da çözme işlemi.
orojenez	: Yer kabuğunun oynak yerlerinde, katmanların kıvrılmaları ya da kırılmaları sonucu dağların oluşması.
paleontolog	: Jeolojik zaman içinde gelişen yaşamı ve fosilleri, bunların gelişimleri ile birlikte inceleyen bilim insanı.
piroklastik malzeme	: Yanardağın faaliyete geçmesiyle yeryüzüne ulaşan ve katılarak çeşitli volkanik kayalar oluşturulan, boyut ve şekillerine göre kül, lapilli, cüruf, volkan bombası ve ignimbrit adlarını alan volkanik ürünleri tanımlayan terim.

R-S

radyometrik tarihleme	: Radyoaktif izotoplar içeren mineral, kaya, su gibi inorganik ve organik maddelerin yaşlarının hesaplanmasında kullanılan yöntem.
rift	: Genişlemeli tektoniğin etkisiyle, kıtalarda veya okyanus tabanında, yer kabuğu ve taşıyıcının giderek incilmesi ve yırtılması-kırılması sonucu oluşan ve birbirinden uzaklaşan levha sınırını oluşturan; okyanuslarda okyanus ortası sırt oluşumunu başlatan, kıtalarda normal faylarla sınırlanmış çöküntü alanının uzun eksenini oluşturan, onlarca kilometre eninde ve yüzlerce kilometre uzunlukta, geleceğin iç denizi, giderek okyanusu olmaya aday derin fay zone.
Rihter ölçeği	: Depremlerin büyüklüğünü hesaplamada kullanılan ölçek türü.
saraçlık	: At ve eşek gibi binek hayvanlarının eyer, semer gibi deri ve meşinden yapılan kısımlarını yapma ve tamir etme sanatı.